

Pregled činjenica

Uticaj Programa Y na rodne stavove, prevenciju nasilja, seksualno i reproduktivno zdravlje, prevenciju upotrebe alkohola, droga i seksualnog nasilja



CARE i partneri su počeli da oblikuju novi program za mlade 2013. godine, koji se zasniva na revolucionarnom rodno sinhronizovanom pristupu. Više od decenije, Program je testiran u različitim kontekstima i postigao je odlične rezultate – kao što je zvanična akreditacija ministarstava obrazovanja u 5 zemalja, nagrada za inovacije od strane Evropska mreža za globalno obrazovanje (GENE) i postao je deo zvaničnog nastavnog plana i programa u nekim

delovima Balkana. Ovaj pregled činjenica ima za cilj da sumira promene do kojih je došlo tokom sprovođenja programa u percepcijama, stavovima i ponašanjima mladih ljudi u oblasti rodne ravnopravnosti, prevenciji nasilja, seksualnog i reproduktivnog zdravlja, prevencije alkohola, zloupotrebe droga i seksualnog nasilja, kao i da utvrdi metode i pristupe koji su dali najbolje rezultate.

Program Y je obrazovni kurikulum zasnovan na dokazima koji doprinose razvoju funkcionalnih znanja, stavova i psihosocijalnih veština mladih, koje su važne predispozicije za njihovo zdravo i bezbednije odrastanje. Zasniva se na savremenim pedagoškim metodama rada, koje podrazumevaju saradnju i participativno učenje, i kao takav Program Y priprema mlade ljude da prepoznaju i razumeju rizike, da kritički razmišljaju o posledicama i priprema ih da donose odluke koje su u najboljem interesu za njihovo zdravlje i blagostanje kao i zdravlje njihovih vršnjaka/kinja.

Rasprostranjenost Programa Y

Glavni rezultati

- Učesnici/ce su najznačajnije ili pozitivne promene doživeli/le na nivou **ličnih i društvenih veština**. Tvrde da su stekli veće samopoštovanje kao direktan rezultat programskih aktivnosti. Naučili su kako da slobodnije i otvorenije izraze svoje stavove, kao i kako da prihvate različitosti. Razvili su veću otpornost na vršnjački pritisak i poboljšali svoje komunikacijske veštine. Tvrde da im je kritičko mišljenje razvijenije i da su naučili kako da se nose sa sopstvenim emocijama.

Zagreb

Brčko
Banja Luka
Bijeljina
Beograd
Knežev
Tuzla
Novi Travnik
Vlasenica
Visoko
Istočno Sarajevo
Sarajevo
Jablanica
Mostar

Priština

Tirana

Za više informacija kontaktirajte nas putem :

info@youngmeninitiative.net | youngmeninitiative.net/en | care-balkan.org | facebook.com/youngmeninitiative | instagram.com/yminiinitiative

> Program je pozitivno uticao na sve četiri oblasti: **znanje, stavove, veštine i ponašanje**. To je uticalo na rodne stavove i prepoznavanje različitih vrsta nasilja, kao i na znanje u oblasti seksualnog i reproduktivnog zdravlja. Njihovi stavovi prema rodu i različitim oblicima nasilja su imali pozitivne pomake. Program je doveo do pozitivnih promena u ponašanju, kao što su povećanje učešća u kućnim poslovima, smanjenje nasilničkog ponašanja, povećana odgovornost prema kontracepciji i povećana spremnost za prevenciju nasilja. Program je pokazao pozitivan uticaj na promenu stavova prema seksualnom uznemiravanju i bolje poznavanje vrsta seksualnog nasilja. Međutim, dosledan napredak u nivou upotrebe psihoaktivnih supstanci nije zabeležen.

> **Najbolji pristup u radu** se pokazao kao kombinacija svih aspekata intervencije: radionica, kampanja i učešće u Budi muško klubu (BMK). Kada je reč o znanju, stavovima i ponašanjima, radionice su direktno uticale na promene u nekim sferama života. Dodatno, te promene su postale jače zahvaljujući kampanjama i njihovom angažovanju u lokalnom BMK-u. Kampanje su najviše doprinele širenju Programa u zajednici, dok je BMK možda ostavio najdublje i najduže pojedinačne promene.



Tokom prvog događaja u Sava centru, skins je izašao na binu. Svi smo se plašili šta će reći. Rekao je: 'Jao, imam tremu.' Ogroman aplauz se čuo u prostoriji. Taj detalj oslikava ceo Program i njegov uspeh. Velika je stvar što su mladi došli u kontakt sa svojim emocijama, odnosno sa samim sobom.

(predstavnicu ministarstva, Srbija)

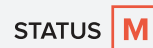
Deca su tokom i nakon programa počela slobodnije da izražavaju svoje stavove; više su istraživali, saradivali jedni sa drugima i njihov način razmišljanja se menjao. Različito su doživljavali vršnjački pritisak. Oni su više podržavali jedni druge

(predstavnicu škole,
BiH – Bosansko- podrinjski kanton)



Za više informacija kontaktirajte nas putem
info@youngmeninitiative.net

youngmeninitiative.net/en
care-balkan.org/
facebook.com/youngmeninitiative
instagram.com/yminitiative



Pregled činjenica

Rodna ravnopravnost Uticaj Programa Y na rodne stavove



CARE i partneri su počeli da oblikuju novi program za mlade 2013. godine, koji se zasniva na revolucionarnom rodno sinhronizovanom pristupu. Više od decenije, Program je testiran u različitim kontekstima i postigao je odlične rezultate – kao što je zvanična akreditacija ministarstava obrazovanja u 5 zemalja, nagrada za inovacije od strane Evropska mreža za globalno obrazovanje (GENE) i postao je

deo zvaničnog nastavnog plana i programa u nekim delovima Balkana. Ovaj pregled činjenica ima za cilj da sumira promene do kojih je došlo tokom sprovođenja programa u percepcijama, stavovima i ponašanju mladih ljudi u oblasti rodne ravnopravnosti, kao i da utvrdi metode i pristupe koji su dali najbolje rezultate.

Program Y je obrazovni kurikulum zasnovan na dokazima koji doprinose razvoju funkcionalnih znanja, stavova i psihosocijalnih veština mladih, koje su važne predispozicije za njihovo zdravo i bezbednije odrastanje. Ponašanje, stavovi i vrednosti dečaka i devojčica se razlikuju i pod jakim su uticajem rodni normi. Stoga rodno senzitivni pristup nastoji da pruži odgovore u skladu sa postojećim razlikama, ali sa istim ciljem, da stvori dodatne mogućnosti za dečake i za devojčice da žive bolje i zdravije. Program Y je zasnovan na savremenim pedagoškim metodama rada, koje podrazumevaju saradničko i participativno učenje i kao takav priprema mlade ljude da prepoznaju i razumeju rizike, da kritički razmišljaju o posledicama i priprema ih da donose odluke koje su u najboljem interesu za njihovo zdravlje i blagostanje, kao i zdravlje njihovih vršnjaka/kinja.

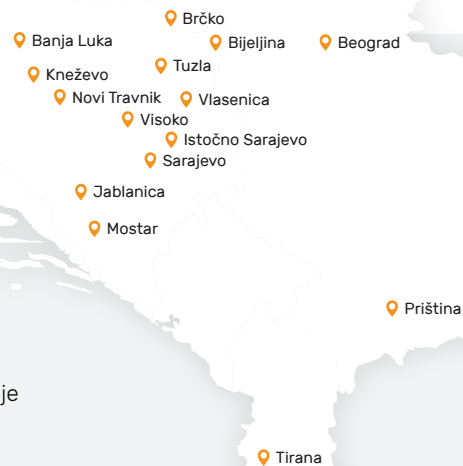
Rasprostranjenost Programa Y

Glavni rezultati

Uključivanje mladih u kućne poslove

Pre intervencije, najveći nivo učešća mladića bio je u aktivnostima poput popravljanja i majstorisanja, a poslovi poput čišćenja kuće ili pranja veša su bili najmanje zastupljeni. Nakon intervencije, najjači uticaj Programa Y na mladiće je zabeležen u oblasti kuvanja i pranja veša, a kod devojaka na popravljanju i majstorisanju po kući. Izveštaji ukazuju na ukupan pozitivan uticaj koji je Program Y imao na veštine i ponašanja u ovoj oblasti. Mladići više učestvuju (do 63%) u kućnim poslovima koje se tradicionalno pripisuju ženama, a devojke više učestvuju u aktivnostima koje se tradicionalno pripisuju muškarcima.

Zagreb



Za više informacija kontaktirajte nas putem:

info@youngmeninitiative.net | youngmeninitiative.net/en | care-balkan.org | facebook.com/youngmeninitiative | instagram.com/yminiinitiative

Stavovi o rodnim ulogama

Na kraju Programa, stavovi prema rodnim ulogama su bili rodno tolerantniji u svim gradovima (u fazi 1 napredak do 17%; a u fazi 2 i do 26%).

Najznačajniji pozitivan ukupni uticaj na mladiće i devojke bio je na stavove o ulozi žene kućnim poslovima, kuvanju i brizi o deci, kao i na proces donošenja odluka u domaćinstvima.

Stavovi o rodnim normama

U poređenju sa rodnim ulogama, rodne norme su ravnopravnije. Stavovi o rodnim normama u finalnoj anketi su ujednačeniji u svim gradovima, napredak pokazuje i do 20% pozitivnog uticaja.

Homofobija

Istraživanje je pokazalo visok nivo homofobije u svim gradovima. To je bilo očiglednije kod mladića nego kod

devojaka. Intervencije su u izvesnoj meri smanjile taj nivo, ali su procenti i dalje alarmantni.

Rezultati fokus grupa i intervjuja o uticaju programa na rodnu ravnopravnost i stavove

Intervjui i fokus grupe su pokazale da se uticaj programa na rodne odnose realizovao i manifestovao na različite načine:

- **Bolje razumevanje razlika između pola i roda;**
- **Smanjenje stereotipa o rodnim ulogama;**
- **Veće učešće mladića u kućnim poslovima;**
- **Veće prihvatanje LGBT+ osoba;**
- **Različita percepcija bračnog odnosa itd.**



Najveći uticaj je ostvaren u oblasti rodnih normi, jer smo se time najviše bavili. Omladina je promenila svoje ponašanje. Uredu je biti drugačiji i razmišljati drugačije.

(učesnica programa, Banja Luka)

Mnogi roditelji su došli u školu jer su videli promenu u svojoj deci. Pitali su šta se dogodilo. Mladići su počeli da rade kućne poslove, postali su tolerantniji jedni prema drugima.

(predstavnik srednje škole, Priština)

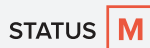


Postoji pozitivan trend povećanja rodne ravnopravnosti kao rezultat intervencije, u rasponu od 2% do 30%. Ovaj nivo uticaja se vidi i u nivou normi, stavova, ali i ponašanja mladih. Mlade žene su više orijentisane ka rodnoj ravnopravnosti nego mladići. Učesnici/ce su istakli/le da su rodni stavovi verovatno oblast u kojoj je ostvaren najveći uticaj.



Za više informacija kontaktirajte nas putem
info@youngmeninitiative.net

youngmeninitiative.net/en
care-balkan.org/
facebook.com/youngmeninitiative
instagram.com/yminitiative



Pregled činjenica

Prevenција nasilja

Uticaj Programa Y na prevenciju nasilja



CARE i partneri su počeli da oblikuju novi program za mlade 2013. godine, koji se zasniva na revolucionarnom rodno sinhronizovanom pristupu. Više od decenije, Program je testiran u različitim kontekstima i postigao je odlične rezultate – kao što je zvanična akreditacija ministarstava obrazovanja u 5 zemalja, nagrada za inovacije od strane Evropska mreža za globalno obrazovanje (GENE) i postao je

deo zvaničnog nastavnog plana i programa u nekim delovima Balkana. Ovaj pregled činjenica ima za cilj da sumira promene do kojih je došlo tokom sprovođenja programa u percepcijama, stavovima i ponašanjima mladih ljudi u oblasti prevenciju nasilja kao i da utvrdi metode i pristupe koji su dali najbolje rezultate.

Program Y je obrazovni kurikulum zasnovan na dokazima koji doprinose razvoju funkcionalnih znanja, stavova i psihosocijalnih veština mladih, koje su važne predispozicije za njihovo zdravo i bezbednije odrastanje. Program nastoji da izgradi veštine neophodne mladićima i devojkama da razviju zdrave odnose zasnovane na rodnoj ravnopravnosti, da razumeju svoj fizički, seksualni i emocionalni razvoj i da se pozabave svim oblicima nasilja u njihovom svakodnevnom životu.

Rasprostranjenost Programa Y

Glavni rezultati

Stavovi prema nasilju

Između 60-80% mladih ima generalno negativne stavove prema nasilju. Oko 10% ispitanika/ca je imalo negativnije stavove prema nasilju u krajnjoj fazi u odnosu na početnu fazu. Programska intervencija je u svim gradovima pozitivno uticala na promenu odnosa prema nasilju. Međutim, neki mladići i devojke verbalno i psihičko nasilje ne doživljavaju kao stvarno nasilje, što ukazuje na potrebu daljeg rada u ovoj oblasti.



Za više informacija kontaktirajte nas putem:

info@youngmeninitiative.net | youngmeninitiative.net/en | care-balkan.org | facebook.com/youngmeninitiative | instagram.com/yminiinitiative

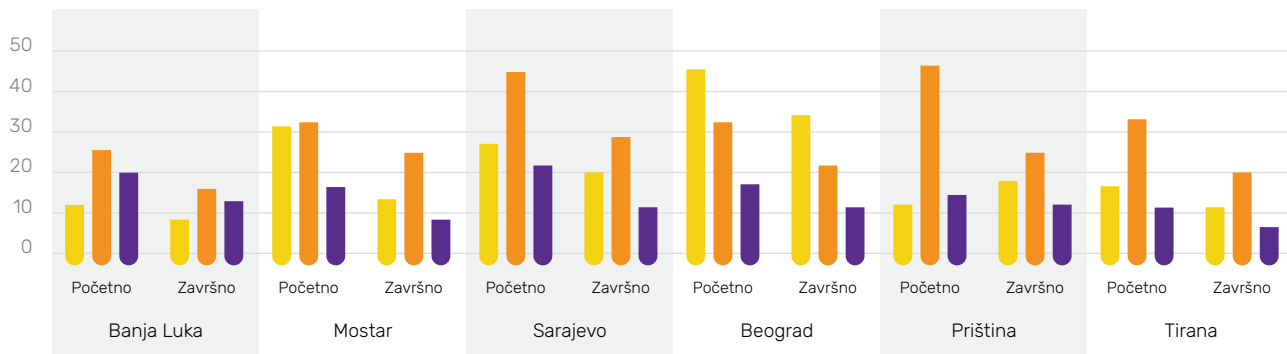
Efekti programa na različite vrste nasilja

Program je imao veći uticaj na smanjenje fizičkog nasilja prema vršnjacima/kinjama nego psihičkog nasilja. U većini gradova, fizičko nasilje je bilo 5-15% niže u završnim fazama nego u početnoj fazi.

U završnim fazama istraživanja identifikovani su viši nivoi negativnih stavova prema rodno zasnovanom nasilju, a niži nivoi nasilja u odnosima.

Grafikon | Izvršio fizičko nasilje prema vršnjacima

● Faza 1: 2013-2016 ● Faza 2: 2017 - 2020 muškarci ● Faza 2: 2017-2020 žene



Rezultati fokus grupa i intervjua o uticaju Programa na prevenciju nasilja

Učesnici/ce fokus grupa i intervjua su opisali kako je Program uticao na odnos mladih prema nasilju:

- Smanjen broj slučajeva nasilnog ponašanja u školama;
- Prepoznavanje različitih vrsta nasilja, posebno psihičkog nasilja;
- Program je doveo do veće otpornosti i asertivnosti mladih. Učesnici/ce su bili manje angažovani u nasilju na kraju intervencije;
- Mladi su postali osnaženi; stoga su bili proaktivniji u sprečavanju nasilja;
- Mladi koji su bili uključeni u nasilje postali su svesni uzroka i korena nasilja;
- Uočen je veći kapacitet mladih da razumiju poziciju druge strane uključene u sukob i da imaju empatiju;
- Učesnici/ce Programa su u velikoj meri postali svesni posljedica nasilja;
- Mlade žene su osnažene i obrazovane kako da se odupru rodno zasnovanom nasilju.

Najveći uticaj Program je imao na nasilje. Nisam bio nasilan, ali mi je to pomoglo da prepoznam vrste nasilja. Naučio sam kako da reagujem, odnosno da nije u redu nemo posmatrati nasilje. To JE moj posao. Trebalo bi da utičem na to i da ga zaustavim. Zahvaljujući Programu imam mnogo širi obim mogućih intervencija.

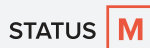
(učesnik programa, BiH – Banja Luka)

Program je pozitivno uticao na promenu stavova prema nasilju i smanjenje nasilnog ponašanja prema vršnjacima/kinjama, posebno u pogledu fizičkog nasilja. Program je takode pozitivno uticao na smanjenje negativnih stavova prema rodno zasnovanom nasilju i jačanje pozitivnih ponašanja u odnosima. Međutim, još uvek ima prostora da se radi na rešavanju percepcija.



Za više informacija kontaktirajte nas putem
info@youngmeninitiative.net

youngmeninitiative.net/en
care-balkan.org/
facebook.com/youngmeninitiative
instagram.com/yminitiative



Pregled činjenica

Seksualno i reproduktivno zdravlje Uticaj Programa Y na seksualno i reproduktivno zdravlje



CARE i partneri su počeli da oblikuju novi program za mlade 2013. godine, koji se zasniva na revolucionarnom rodno sinhronizovanom pristupu. Više od decenije, Program je testiran u različitim kontekstima i postigao je odlične rezultate – kao što je zvanična akreditacija ministarstava obrazovanja u 5 zemalja, nagrada za inovacije od strane Evropska mreža za globalno obrazovanje (GENE) i postao je

deo zvaničnog nastavnog plana i programa u nekim delovima Balkana. Ovaj pregled činjenica ima za cilj da sumira promene do kojih je došlo tokom sprovođenja programa u percepcijama, stavovima i ponašanjima mladih ljudi u oblasti seksualnog i reproduktivnog zdravlja, kao i da utvrdi metode i pristupe koji su dali najbolje rezultate.

Program Y je obrazovni kurikulum zasnovan na dokazima koji doprinose razvoju funkcionalnih znanja, stavova i psihosocijalnih veština mladih, koje su važne predispozicije za njihovo zdravo i bezbednije odrastanje. Adolescenti su generalno zdrava populacija, ali su njihove životne navike, pojedinačno ili kolektivno, ključni faktor u nastanku ili prevenciji hroničnih bolesti u odraslom dobu.

Zasnovan na savremenim pedagoškim metodama rada, koje podrazumevaju saradničko i participativno učenje, Program Y priprema mlade ljude da prepoznaju i razumeju rizike, da kritički razmišljaju o posledicama i priprema ih da donose odluke koje su u najboljem interesu za njihovo zdravlje i blagostanje, kao i zdravlje njihovih vršnjaka/kinja.

Rasprostranjenost Programa Y

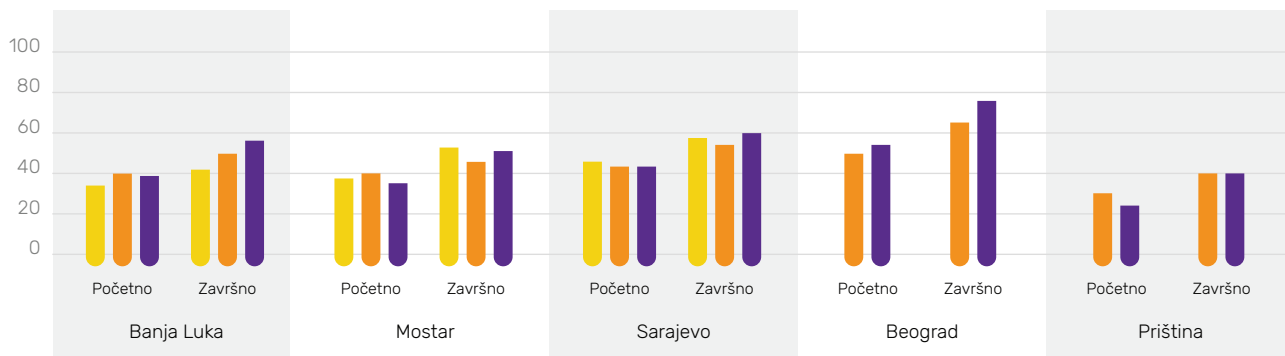
Glavni rezultati

Početni nalazi istraživanja o poznavanju seksualnog i reproduktivnog zdravlja su bili loši. U proseku, učesnici/ce su tačno odgovorili na samo oko 40% pitanja. Za razliku od početnog istraživanja, završno istraživanje pokazalo je značajno poboljšanje znanja o seksualnom i reproduktivnom zdravlju. Procenat tačnih odgovora na tvrdnje iz upitnika varirao je između 19-90%, pri čemu je većina učesnika/ca u proseku imala preko 50%. U većini gradova došlo je do pomaka od 10-15% na završnom istraživanju.



Za više informacija kontaktirajte nas putem:

info@youngmeninitiative.net | youngmeninitiative.net/en | care-balkan.org | facebook.com/youngmeninitiative | instagram.com/yminiinitiative



Rezultati fokus grupa i intervjuja o uticaju programa na seksualno i reproduktivno zdravlje

- > Većina učesnika/ca je prijavila povećanje znanja o seksualnom i reproduktivnom zdravlju, kontracepciji, polno prenosivim infekcijama itd.
- > Učenici/ce otvorenije govore o seksualnosti, kontracepciji i zdravlju uopšte;
- > Mnogi/e učenici/ce su po prvi put imali priliku da dobiju informacije koje dolaze od stručnjaka, a ne poluistinite informacije;
- > U nekim školama započeta je vannastavna aktivnost „Zdravi životni stilovi“;
- > Učenici/ce češće koriste usluge psihološkog savetovanja koje takođe pružaju informacije o seksualnom i reproduktivnom zdravlju;
- > Nastavnici/ce su prošli određene obuke kako bi ubuduće mogli da unaprede nastavu.

Zaključak o seksualnom i reproduktivnom zdravlju

Zaključak istraživanja pokazuje da je kod mladih nakon intervencije došlo do značajnog poboljšanja znanja o seksualnom i reproduktivnom zdravlju (SRH) i upotrebi kontracepcije. Međutim, određenim temama kao što su HIV, polno prenosive infekcije i upotreba pouzdane kontracepcije potrebno je više pažnje u budućim obrazovnim aktivnostima. Intervencija je pozitivno uticala na stavove učenika/ca prema seksualnosti i reproduktivnom zdravlju, a

Naravno da je uticalo. Jedan broj učenika nije znao ni za jednu polno prenosivu infekciju, a sada znaju. Kondom nije jedini oblik kontracepcije. Nisu znali ništa o prevenciji, potencijalnim posledicama, itd. Tu je BMK imao veliki uticaj. Te teme više nisu tabu; počeli su otvoreno da govore o njima. Ovo je važno, jer ove teme nisu deo formalnog obrazovanja. To je nešto o čemu je trebalo da se razgovara još ranije, jer mladi postaju ranije seksualno aktivni.

(učesnik programa, BIH - Banja Luka)

Najveća promena je verovatno na ovom polju, pogotovo što je to nešto o čemu ne priča u školi. Ovo je obično tabu u društvu. Kroz Program su bili u mogućnosti da se informišu i razgovaraju o svojim iskustvima.

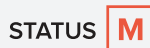
(CARE)

obuka nastavnika/ca je osigurala da se edukacija o SRH nastavi i u budućnosti. Nalazi naglašavaju potrebu za sveobuhvatnim obrazovanjem mladih o SRH, posebno u oblastima u kojima znanja još uvek nedostaju.



Za više informacija kontaktirajte nas putem
info@youngmeninitiative.net

youngmeninitiative.net/en
care-balkan.org/
facebook.com/youngmeninitiative
instagram.com/yminitiative



Pregled činjenica

Prevenција zloupotrebe alkohola i droga Uticaj Programa Y na prevenciju zloupotrebe alkohola i droga



CARE i partneri su počeli da oblikuju novi program za mlade 2013. godine, koji se zasniva na revolucionarnom rodno sinhronizovanom pristupu. Više od decenije, Program je testiran u različitim kontekstima i postigao je odlične rezultate – kao što je zvanična akreditacija ministarstava obrazovanja u 5 zemalja, nagrada za inovacije od strane Evropska mreža za globalno obrazovanje (GENE) i postao je deo zvaničnog

nastavnog plana i programa u nekim delovima Balkana. Ovaj pregled činjenica ima za cilj da sumira promene do kojih je došlo tokom sprovođenja programa u percepcijama, stavovima i ponašanju mladih ljudi u oblasti prevencije zloupotrebe **alkohola i droga**, kao i da utvrdi metode i pristupe koji su dali najbolje rezultate.

Program Y je obrazovni kurikulum zasnovan na dokazima koji doprinose razvoju funkcionalnih znanja, stavova i psihosocijalnih veština mladih, koje su važne predispozicije za njihovo zdravo i bezbednije odrastanje. Adolescenti su generalno zdrava populacija, ali su njihove životne navike, pojedinačno ili kolektivno, ključni faktor u nastanku ili prevenciji hroničnih bolesti u odrasloj dobi. Nezdрави stilovi života poput upotrebe alkohola, duvanskih proizvoda i droga su važan faktor u nastanku zaraznih bolesti i bolesti zavisnosti. Ovakva ponašanja dovode do razvoja hroničnih bolesti koje pogađaju pojedince, njihove porodice i zajednice i opterećuju sisteme zdravstvene zaštite. Stoga mnoge zemlje nastoje da uvedu efikasne programe prevencije zasnovane na razvoju životnih veština kao deo primarne prevencije.

Zasnovan na savremenim pedagoškim metodama rada, koje podrazumevaju saradničko i participativno učenje, Program Y priprema mlade ljude da prepoznaju i razumeju rizike, da kritički razmišljaju o posledicama i priprema ih da donose odluke koje su u najboljem interesu za njihovo zdravlje i blagostanje, kao i zdravlje njihovih vršnjaka/kinja.

Rasprostranjenost Programa Y Glavni rezultati

Kvantitativna istraživanja su pokazala da mladi ljudi sa godinama konzumiraju više psihoaktivnih supstanci. U nekim oblastima, upotreba alkohola je deo mentaliteta i kulture, doživljava se kao simbol zrelosti, a te trendove je teško sprečiti bilo kojim programom. Razlog za ovaj trend je nedostatak brige ili čak pozitivan stav zajednice prema konzumiranju alkohola od strane muškaraca, pod uticajem socijalizacije i verskih i kulturnih varijacija.



Za više informacija kontaktirajte nas putem:

info@youngmeninitiative.net | youngmeninitiative.net/en | care-balkan.org | facebook.com/youngmeninitiative | instagram.com/yminiinitiative

Rezultati intervjua i fokus grupa pokazuju da je Program Y pozitivno uticao na prevenciju dalje upotrebe alkohola, droga i drugih psihoaktivnih supstanci na sledeće načine:

- Učesnici/ce su istakli pozitivan uticaj programa na prevenciju upotrebe alkohola, droga i drugih psihoaktivnih supstanci.
- Program je doprineo odgovornijem odnosu i ponašanju mladih prema upotrebi psihoaktivnih supstanci.
- Program naglašava važnost izbegavanja prekomerne upotrebe psihoaktivnih supstanci koje mogu da štete zdravlju i podstiče svest o njihovim negativnim posledicama.
- Podstiče izgradnju lične otpornosti na štetne uticaje i emocionalnu svest da bi se razumelo zašto ljudi koriste supstance.
- Program nudi mladima sa tendencijama ka zavisnosti resurse da potraže pomoć.

Program nije zabranio, ali je ukazao na posledice. Ako nešto uradite, to će se desiti. Dva mladića su koristila narkotike, ali su to prestala da rade tokom Programa.

(učesnik programa, Hrvatska)

➤ Zaključak o prevenciji zloupotrebe alkohola i droga

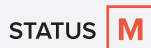
Iako postoji zabrinjavajući trend povećanja konzumacije alkohola i marihuane među mladima u regionu Balkana, kvalitativni nalazi sugerišu da su preventivni programi pozitivno uticali na svest o štetnim posledicama zloupotrebe supstanci. Učesnici/ce su prepoznali značaj odgovorne upotrebe supstanci i izgradnje lične otpornosti

na štetne uticaje. Uz kontinuirane napore, moguće je dalje baviti kulturnim i društvenim faktorima koji doprinose zloupotrebi supstanci među mladima u regionu i promovisati zdraviji i sigurniji način života.



Za više informacija kontaktirajte nas putem
info@youngmeninitiative.net

youngmeninitiative.net/en
care-balkan.org/
facebook.com/youngmeninitiative
instagram.com/yminitiative



Pregled činjenica

Prevenција seksualnog nasilja

Uticaj Programa Y na prevenciju seksualnog nasilja



CARE i partneri su počeli da oblikuju novi program za mlade 2013. godine, koji se zasniva na revolucionarnom rodno sinhronizovanom pristupu. Više od decenije, Program je testiran u različitim kontekstima i postigao je odlične rezultate – kao što je zvanična akreditacija ministarstava obrazovanja u 5 zemalja, nagrada za inovacije od strane Evropska mreža za globalno obrazovanje (GENE) i postao je

deo zvaničnog nastavnog plana i programa u nekim delovima Balkana. Ovaj pregled činjenica ima za cilj da sumira promene do kojih je došlo tokom sprovođenja programa u percepcijama, stavovima i ponašanju mladih ljudi **u oblasti prevencije seksualnog nasilja**, kao i da utvrdi metode i pristupe koji su dali najbolje rezultate.

Program Y je obrazovni kurikulum zasnovan na dokazima koji doprinose razvoju funkcionalnih znanja, stavova i psihosocijalnih veština mladih, koje su važne predispozicije za njihovo zdravo i bezbednije odrastanje.

Rodne norme i društvene konstrukcije maskuliniteta često doprinose ovim štetnim ponašanjima i praksama. Neravnoteža moći u donošenju odluka, podložnost nasilju, teškoće u pristupu određenim zdravstvenim uslugama i društvena nejednakost, koja ograničava mogućnosti, samo su neke od posledica rodni normi i tradicija. Seksualno nasilje je takođe ukorenjeno u nejednakim rodni normama – posebno onima koje definišu mušku seksualnost kao nekontrolisanu i agresivnu, a žensku kao pasivnu. Uspesne intervencije koje rade sa muškarcima na dekonstrukciji hegemonističkih muških identiteta i pružanju podrške zajednici i institucionalnim promenama pokazale su pozitivan doprinos koji muškarci mogu dati kao saveznici i aktivisti protiv nasilja.



Rasprostranjenost Programa Y

Glavni rezultati

Zasnovan na savremenim pedagoškim metodama rada, koje podrazumevaju saradničko i participativno učenje, Program Y priprema mlade ljude da prepoznaju i razumeju rizike, da kritički razmišljaju o posledicama i priprema ih da donose odluke koje su u najboljem interesu za njihovo zdravlje i blagostanje, kao i zdravlje njihovih vršnjaka/kinja.

📍 Zagreb

📍 Brčko
📍 Banja Luka
📍 Knežev
📍 Novi Travnik
📍 Visoko
📍 Jablanica
📍 Mostar
📍 Brčko
📍 Bijeljina
📍 Beograd
📍 Tuzla
📍 Vlasenica
📍 Istočno Sarajevo
📍 Sarajevo
📍 Priština
📍 Tirana

Za više informacija kontaktirajte nas putem:

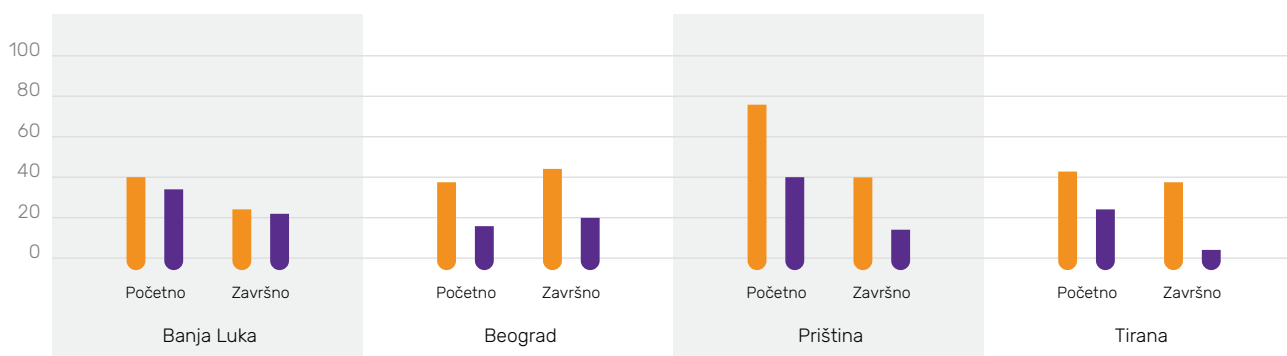
info@youngmeninitiative.net | youngmeninitiative.net/en | care-balkan.org | facebook.com/youngmeninitiative | instagram.com/yminitiative

Generalno je izmeren nizak nivo seksualnog nasilja i zbog toga nije identifikovan značajan i dosledan uticaj intervencije. Pozitivan uticaj na promenu stavova prema seksualnom uznemiravanju zabeležen je u svim gradovima,

sa manjim brojem mladića i devojaka koji uzrok seksualnog nasilja pripisuju načinu na koji se devojke oblače zbog programa.

Grafikon | Kada je žena seksualno uznemiravana, to je obično zbog načina na koji je obučena

● 2017-2020 muškarci ● 2017-2020 žene



Rezultati fokus grupa i intervjua o uticaju programa na prevenciju seksualnog nasilja

Učesnici/ce programa su osetljiviji na teme u vezi sa značenjem i vrstama nasilja, pa su i informisaniji o vrstama seksualnog nasilja. Pored toga, izveštaji pokazuju da su pokušali da spreče neke oblike seksualnog uznemiravanja u školi. Stiče se utisak da bi ubuduće trebalo više pažnje posvetiti edukaciji o 'sekstingu'.

Zaključak o prevenciji seksualnog nasilja

Intervencija je pokazala obećavajuće rezultate u smanjenju seksualnog nasilja i promeni stavova prema seksualnom uznemiravanju. Pozitivan uticaj na promenu stavova prema seksualnom uznemiravanju primećen je u svim gradovima. Učesnici/ce programa su više informisani o vrstama seksualnog nasilja i pokazali su napore da spreče neke oblike seksualnog uznemiravanja u školi. Uz kontinuirane napore i pažnju na edukaciji o ovim temama, postoji nada za dalji napredak u smanjenju seksualnog nasilja i promovisanju kulture poštovanja i sigurnosti.



To je tabu tema. Nemaju kome da odu; nisu dobili ni informacije od prijatelja. Kroz radionice dobijaju informacije. Oni takođe uče o rizicima. To je nešto o čemu bi trebalo više da razgovaramo, jer okolina šalje potpuno drugačiju poruku.

(predstavница škole, BiH)

Učesnici su shvatili da u svakom trenutku imaju pravo da se predomisle. Ako to nisu naučili ovde, pitanje je da li bi čuli za to negde drugde, jer to je nešto o čemu niko ne priča.

(učesnik programa, Srbija)



Za više informacija kontaktirajte nas putem info@youngmeninitiative.net

youngmeninitiative.net/en
care-balkan.org/
facebook.com/youngmeninitiative
instagram.com/yminitiative

